

1. Amaç

Bu program, 2014/68/EU EK I Madde 3.1.2' PED direktifi gerekliliklerine uygun olarak, basınçlı ekipmanlarda sabit bağlantılar yapan kaynakçı/kaynak operatörlerinin yeterliliklerini değerlendirmek ve belgelendirmek amacıyla oluşturulmuştur.

2. Kapsam

Program, TS EN ISO/IEC 17024 standardına göre akredite edilmiş ve PED 2014/68/EU kapsamında tanınmış üçüncü taraf kuruluş (Recognized Third Party Organization - RTPO) olarak yetkilendirilmiş İstanbul Teknik Kontrol Personel Belgelendirme Merkezi (ITK PBM) tarafından uygulanır. Bu kapsamda, basınçlı ekipman üretiminde yer alacak kaynakçı/kaynak operatörlerinin belgelendirilmesi süreci, TS EN ISO 9606-1 ve TS EN ISO 14732 standardına uygun olarak gerçekleştirilir. Belgelendirme, kaynak yöntemleri, malzeme grupları ve pozisyonları içeren yeterlilik testlerini kapsar.

3. Yasal Dayanaklar ve Referans Standartlar

PED 2014/68/AB	: Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği.
TS ISO/IEC 17024	: Uygunluk değerlendirmesi - Personel belgelendirmesi yapan kuruluşlar için genel şartlar
TS EN ISO 9606-1	: Kaynakçıların yeterlilik sınavı - Ergitme kaynağı - Bölüm 1: Çelikler
TS EN ISO 14732	: Metalik malzemelerin tam mekanize ve otomatik ergitme kaynağı için kaynak operatörlerinin ve kaynak ayaracılarının yeterlilik sınavı

4. Başvuru

Belgelendirme başvuruları, "PBM-FR-02-Kaynakçı Belgelendirme Talep Formu" ile İTK Personel Belgelendirme Merkezine yapılır. "Kaynakçı Belgelendirme Talep Formu" internet sitesinde (<http://itke.com.tr/>) tüm ilgili taraflara ilan edilmiştir. Form, başvuru sahibi tarafından doldurulmuş ve imzalı olarak İTK Personel Belgelendirme Merkezi' ne elden, e-mail, faks ve kargo gibi araçlarla ulaştırılabilir. E-mail ve faks yoluyla iletilen başvuru formu ve ekleri en geç ilan edilen son başvuru tarihinden 3 (üç) gün önce ıslak imzalı olarak İTK Personel Belgelendirme Merkezi' ne iletilmelidir.

5. Programa Katılmak için Ön Şartlar

2014/68/EU EK I Madde 3.1.2' ye göre yapılan sınavlarda, kaynakçınınvasıflı andırılmak istediği alanda;

- Okur yazar olması
- Kaynak Yapmaya Fiziksel bir engelinin olmaması.
- İlgili mevzuatlar kapsamında bilgi ve becerisi olması. PBM-FR-58 Kaynakçıların PED 2014-68-AB Kapsamında Tecrübe Beyan Formu ile adayın ilgili alanda tecrübe kanıtı talep edilir.
- Vasıflı andırma için herhangi bir eğitim şartı aranmaz.

6. Başvuru Sırasında İstenecek Belgeler

Başvuru sahipleri "Belgelendirme Talep Formu" nun ekinde aşağıdaki belgeleri de İTK Personel Belgelendirme Merkezi' ne sunmalıdır:

- Nüfus Cüzdanı Fotokopisi
- Personel Belgelendirme Teklif Formu
- WPS/pWPS, Sarf malzeme sertifikaları (malzeme, tel, gaz, toz vb.)
- İTK Belgeli Kişiler Sözleşmesi ve Taahhütname Formu

PED 2014/68/AB Kapsamında Sabit Bağlantı Personelinin Belgelendirme Programı

- PBM-FR-58 Kaynakçıların PED 2014-68-AB Kapsamında Tecrübe Beyan Formu ile adayın ilgili alanda tecrübe kanıtı talep edilir.
- Sınav Uygunluk Kriterleri Formunun (FR12) ilgili kısımları doldurulup İTK PBM ye sunulur.

7. Belgelendirme Dili

Kaynakçı sınavı dili Türkçe olacaktır. (Talep doğrultusunda farklı dillerde sınav organizasyonu yapılabilir.)

8. Belgelendirme Başvurusunun Değerlendirilmesi

İTK PBM Personel Belgelendirme Koordinatörü tarafından yapılır.

9. Teorik ve Pratik Sınavlar

Teorik Sınav: Adayın teorik bilgi seviyesini ölçmek için, PED ve ilgili uygulama standardına (TS EN ISO 9606-1, TS EN ISO 14732) uygun sorular hazırlanır. Hazırlanan sorular İTK PBM Kaynak Program komitesi tarafından onaylanan soru bankasından seçilir. Bu sınavda, kaynak teknolojisi, malzeme bilgisi ve güvenlik gereklilikleri ele alınır. Teorik sınavlar zorunlu değildir. İlgili ülkelerin mevzuatları kaynakçının teorik sınavdan (iş bilgisi) geçmesini gerektirebilir.

Pratik Sınav: Kaynakçı, TS EN ISO 9606-1 ve TS EN ISO 14732'ye uygun olarak belirlenen şartnameye göre kaynak yapar. Kaynak işlemi sırasında adayın:

- Malzeme türü,
- Kaynak yöntemi (örneğin TIG, MIG/MAG, MMA),
- Kaynak pozisyonu,
- Kaynak dikişi,
- Görsel kontroller,
- Tahribatsız ve tahribatlı muayene sonuçları dikkate alınır.

Fonksiyonel Bilgi Sınavı: Kaynak operatörlerinin sözlü fonksiyonel bilgi sınavı uygulama standardının (TS EN ISO 14732) Ek A sında belirtilen konulardan seçilir.

10. Sınav Yeri, Kullanılabilecek Malzeme ve Ekipmanlar

Kaynakçı belgelendirilme sınavları müşteriye ait alanlarda yapılır. Sınav yerinin onayı tüm uygulama standardına göre ayrı ayrı düzenlenen "PBM-FR-12 (TS EN ISO 9606-1) / PBM-FR-14 (TS EN ISO 14732) Saha Uygunluk Kriterleri Formuna" dayalı olarak gerçekleştirilir. Bu formlar sınav öncesi müşteri ve İTK tarafından ayrı ayrı değerlendirilir ve onaylanır. Sınavda kullanılacak ekipmanlar ile ilgili detaylar formlarda belirtilmiştir. Sınavda kullanılacak sarf malzemeler (malzeme, tel, gaz, toz vb.) sınav öncesi İTK PBM nin onayına sunulur.

11. Sınav Süresi

- Performansa dayalı sınavın süresi; Kaynak yöntemine, imalat şartları, sınav parçasınınnebat ve niteliğine bağlı olarak Sınav Yapıcı tarafından karar verilir.
- Teorik sınavlar ile ilgili sınav süreleri ve puanlama bilgileri teorik sınav kitapçıkları üzerinde belirtilir.

12. Değerlendirme Kriteri

Pratik Sınav: İlgili standart ve kod' da aşağıda belirtilen kısımlardaki değerlendirme kriterleri karşılamalıdır. Her bir pratik sınav parçası tek başına değerlendirilir.

- TS EN 9606-1 için madde 7 test parçalarının kabul kriterleri,

- TS EN ISO 14732 için atıf yapılan standarda göre kabul kriterleri,
- Adayın pratik sınavdan başarılı sayılabilmesi için, yapılan tüm tahribatlı ve tahribatsız muayene sonuçları belirlenen kabul kriterlerine göre değerlendirilir. Değerlendirme sonucunun kabul edilmesi gerekmektedir.
- Teorik sınavlar cevap anahtarlarına göre değerlendirilir. Adayın sınavdan geçer not alması için sınav kitapçığının üzerinde belirtildiği sayıda doğru cevap vermesi gerekir.
- Kaynak operatörlerinin sözlü fonsiyon bilgisi sınavından geçmiş olması için sorulara yeterli cevap vermesi sınavın başarılı olmasını sağlar.

13. Tahribatlı ve Tahribatsız Testler

- EN ISO 17025 akreditasyonuna sahip Tahribatlı test veya EN ISO 17020 akreditasyonuna sahip Tahribatsız test firmaları tarafından yaptırılacaktır.
- Talep edilen belgelendirme standardında belirtilen tahribatı ve tahribatsız testler uygulanır.
- Tespit edilen süreksizlikler belgelendirme talep edilen standartta belirtilen kriterlere göre değerlendirilir.

14. Test Sonuçlarına İtiraz & Test Parçalarının Saklanması

Başvuru sahiplerinden, adaylardan, belgelendirilmiş kişilerden ve onların işverenlerinden ve diğer kesimlerden belgelendirme süreci ve kriterleri konusunda itiraz ve şikâyetlerin olması halinde, itiraz/şikâyet sahibi ITK PBM web sitesinden (<http://itke.com.tr/iletisim-ulasim/>) şikâyet ya da itirazını yapabilir. Şikâyetle ilgili detaylı bilgiye, yukarıda belirtilen web sitesi adresinde kamuya açık paylaşılan “PR-06 İtiraz ve Şikâyetlerin Değerlendirilmesi Prosüdü” ile erişebilirsiniz.

Aksi belirtilmedikçe Test numuneleri Mekanik ve NDT muayeneler sonunda saklanmaz. Bu süreden sonraki itirazlarda ITK PBM test parçalarını saklamayı garanti etmez.

15. Sınav Tekrarı

Yeni bir sınav için minimum 1 hafta beklenir. Pratik Tekrar sınavı, ilgili standart ve koda göre aşağıdaki şekilde belirlenir: Meydana gelen hatanın Metalurjik veya herhangi bir olağan dışı sebepten kaynaklandığı ve kaynakçının becerisiyle doğrudan ilgisi olmadığı sonucuna varılırsa, ilave sınav yapılabilir.

Kaynakçının standart gerekliliklerini yerine getirme konusunda yetersiz olması sebebiyle yarıda kesilen sınavlarda ikinci bir denemeye izin verilmez.

16. Belgelendirme

Sınav sonuçlarına göre, görevlendirilen Karar Verici belgelendirmeye ilişkin kararı verir. Sonuç ITK PBM tarafından adaya Telefon ile bildirilir. Adaya ulaşılamaması halinde E-posta veya SMS ile bildirilir.

17. Belgenin Teslimi

Belge, belge sahibinin talep formunda belirttiği adrese posta veya kargo ile gönderilir yada ITK PBM ye gelmesi durumunda elden teslim edilir.

18. Belgenin Geçerlilik Süresi

- TS EN ISO 9606-1 uygulama standardına göre yapılan belgelendirmelerde; Geçerlilik test parçasının kaynaklandığı tarihten itibaren başlar. Belgenin her 6 ayda bir çalıştığı kurumun kaynak yetkilisi tarafından onaylanması halinde 3 yıl sürer, aksi takdirde sertifika(lar) geçersiz hale gelir. Kaynakçı her 3 yılda bir yeniden test edilecektir

- TS EN ISO 14732 uygulama standardına göre yapılan belgelendirmelerde; Geçerlilik test parçasının kaynaklandığı tarihten itibaren başlar. Belgenin her 6 ayda bir çalıştığı kurumun kaynak yetkilisi tarafından onaylanması halinde 6 yıl sürer, aksi takdirde sertifika(lar) geçersiz hale gelir. Kaynakçı her 6 yılda bir yeniden test edilecektir.

19.Gözetim Periyodu

Belgelendirme tarihinden itibaren, bir kaynakçının bir kaynak prosesi için nitelikleri, çalışmalarını yürüttü kuruluş/firmada kaynak faaliyetlerinden sorumlu kaynak koordinatörü ve veya kuruluş sorumlusu tarafından her 6 ayda bir teyit edilmediği durumlar ile karşılaşılması durumunda aşağıda belirtilen iletişim yolları ile İTK' yı zaman kaybetmeksizin bilgilendireceğini "PBM-FR-03" formu ile kabul ve taahhüt eder.

- E-posta : info@itke.com.tr veya sertifikasorgulama@itke.com.tr.
- Kargo adresi : Örnek, Somuncu Baba Sk. 50/3, 34704 Ataşehir/İstanbul

20. Yeniden Belgelendirme

Belge geçerlilik bitiminden önce yeniden belgelendirme yapılır. Yeniden belgelendirmede, ilk belgelendirme faaliyetleri sürecinin tekrarı şeklindedir.

21. Belgenin Kaybedilmesi

Belge sahibi, belgesini geçerlilik süresi içinde kaybettiğini ve yeni belge düzenlenmesini dilekçe ile talep eder. Bu talep uygun bulunur ise belge yenileme ücreti alınarak kaybedilen belge bilgilerini içerir yeni bir belge düzenlenir.

22. Belge İptali, Askıya alma ve Talimata Aykırı Hareket

- Belgeli kişinin "İTK Belgeli Kişiler Sözleşmesi ve Taahhütname Formunda" ki belirtilen kurallar ve İTK PBM nin Logo/Marka kullanımına aykırı bir davranışın tespiti halinde, belge iptal edilir,
- 6 aydan daha fazla ara vermişse,
- Beceri ve bilgisinin soruşturulmasını gerektirecek özel sebep varsa (Ör:Şikayet).

Belgesi iptal edilen kişi belgenin aslını İTK PBM'ye iade etmekle yükümlüdür.

23.Ücret

Program ile ilgili ücret tarifesi İTK PBM' nin web (<http://itke.com.tr/kaynakci-belgelendirme/>) sitesinde kamuya açık olarak paylaşılmaktadır.

24. Belge Kapsamının Değiştirilmesi

Belgenin verilme kapsamında değerlendirilen ilgili standardın revizyonu durumunda belge süresi doluncaya kadar belge geçerli olur.

25. Diğer Şartlar

- Sınav kurallarını ihlâl eden, etik olmayan davranışlar sergileyen adayların (örn. Kopyaçekme, başkası adına sınava girme vb.) sınavı geçersiz sayılır ve sınava yeniden başvurusu için en az 3 ay beklemesi gerekir.
- Sınavlar, genel sınav kurallarına uygun yapılır. Sınavlar esnasında adayların birbiri ile konuşması, yardımlaşması, telefon görüşmesi yapması ve sınav süresince sınav alanı dışına çıkması yasaktır.
- Uygulama sınavında adaylar video kayıt altına alınır.

26. Standart ve Direktiflerde ki Değişiklikler

Standart ve Direktiflerin revize olması halinde, belirtilen geçiş sürelerine uygun olacak şekilde revizyonlar uygulanır.

27. Kayıtlar

Prosedürün gerektirdiği tüm kayıtlar İTK Personel Belgelendirme Merkezi Koordinatörü tarafından dosyalanır ve saklanır.

28. İlgili Dokümanlar

PBM-PR-03 Sınav Görevlileri Seçme Prosedürü
PBM-FR-59 Kaynakçı Belgelendirme Sınavı Kontrol formu
PBM-FR-11 Teorik Sınavlar için Sınav Yeri Uygunluk Formu
PBM-FR-12 Saha Uygunluk Kriterleri Formu-TS EN ISO 9606-1
PBM-FR-14 Saha Uygunluk Kriterleri Formu-TS EN ISO 14732
PBM-LS-01 Sınava Katılan Aday Listesi
PBM-FR-47 Kaynakçı-Kaynakçı Operatörü Değerlendirme Formu
PBM-LS-06 Kaynakçı-Kaynak Operatörü Personel Belgelendirme Karar Sonuç Listesi
PBM-FR-03 İTK PBM Belgeli Kişiler Sözleşmesi ve Taahhütnamesi
PBM-FR-58 Kaynakçıların PED 2014-68-AB Kapsamında Tecrübe Beyan Formu
PBM-FR-60 Kaynakçı Testi Sınav Kuralları
PR-23 TÜRKAK Akreditasyon Markası ve Logo Kullanımı Prosedürü
TS EN ISO 9606-1-Kaynakçıların yeterlilik sınavı - Ergitme kaynağı - Bölüm 1: Çelikler
TS EN ISO 14732-Kaynak personeli-Metalik malzemelerin tam mekanize ve otomatik ergitme kaynağı için kaynak operatörlerinin ve kaynak ayarıcılarının yeterlilik sınavı.
TS EN ISO/IEC 17024-Uygunluk değerlendirmesi-Personel belgelendirmesi yapan kuruluşlar için genel şartlar.
PED 2014/68/AB: Basıncılı Ekipmanlar Yönetmeliği

29. Revizyon Bilgileri

Bölüm	Revizyon İçeriği	Rev.No	Tarih
Tüm Bölümler	İlk yayın	00	20.09.2024
19.Gözetim Periyodu	Yeniden tanımlanmıştır.	01	17.05.2025